

D ů v o d y:

Rekursní soud povolil navrhovanou exekuci nuceným vyklizením bytu maje za to, že soudní výpověď a rozsudky soudů první i druhé stolice, prohlašující výpověď za účinnou, tvoří dohromady jako celek exekuční titul, že ze soudní výpovědi je zřejmo, že den, ke kterému se výpověď stala, t. j. den, kdy odevzdání se mělo státi, již uplynul, takže prý nemůže býti pochybnosti o tom, že výpověď jest účinnou ihned, třebaže v rozsudcích nebylo vyřčeno, kdy jest žalovaný povinen najatý předmět vykliditi a odevzdati. S právním názorem rekursního soudu nelze souhlasiti. Soudní výpověď nájemní smlouvy jest podle § 1 čís. 4 ex. ř. exekučním titulem tehdy, jestliže proti výpovědi nebyly podány včas námitky. Byly-li podány včas, pak exekučním titulem může býti jen pravoplatný konečný rozsudek (§ 1 čís. 1 ex. ř.), jímž bylo vyřízeno řízení o námitkách (§§ 572 a 573 c. ř. s.), po případě smír podle § 1 čís. 5 ex. ř. Podle § 7 ex. ř. smí exekuce jen tehdy býti povolena, lze-li z exekučního titulu mimo jiné seznati také čas dlužného plnění neb opomenutí. Z rozsudku obsahujícího jen výrok, že se uznává soudní výpověď účinnou (»že zůstává v moci«), nelze však tuto náležitost seznati. Podle zákona musí býti v rozsudku, jímž se vyřizuje řízení o námitkách, vyřčeno, zda a kdy žalovaný jest povinen najatý předmět odevzdati nebo převzít (§ 572 c. ř. s.), při čemž soud v rozsudku může odchylkou od soudní výpovědi uznati na modifikaci doby k odevzdání nebo převzetí najatého objektu a v případě § 573 prvý odstavec c. ř. s. musí vysloviti, že odevzdání nebo převzetí má se státi ihned. Je to zřejmé také z posledního odstavce § 573 c. ř. s., který praví, že na základě pravoplatného rozsudku může býti povolena exekuce, jakmile vypršela lhůta, ve které podle předchozích odstavců — tedy také podle prvního odstavce — měl býti najatý předmět zcela vyklizený. Poněvadž v tomto případě byly proti soudní výpovědi podány námitky a rozsudek o námitkách nemá náležitosti v § 7 ex. ř. uvedené, rozhodl správně první soud, zamítнув návrh na povolení exekuce nuceným vyklizením bytu.

Čís. 13304.

Výhradná kutiska nejsou sama sebou příslušenstvím dolových měr a nemohou se jím státi ani tím, že jsou vlastníkem určena k trvalému používání horního tělesa.

(Rozh. ze dne 22. února 1934, Rv I 1222/32.)

Žalovaná obec vedla k vydobytí peněžité pohledávky exekuci zabavením dlužníkůvých kutišť. Žalobkyně, již příslušela knihovní zástavní práva na tělesech zapsaných v horních knihách, domáhala se nepřipustnosti exekuce, tvrdíc, že exekuce vedená žalovanou na kutiště, jest nepřipustná, protože kutiště jsou příslušenstvím dolů, zapsaných ve vložkách horní knihy, takže oddělenou exekucí na kutiště jest porušeno ustanovení §§ 252 ex. ř., 457 obč. zák. a 121 hor. zák. a hypotekární právo žalobkyně. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í

s o u d z těchto důvodů: Žalovaná zaujímá stanovisko, že kutací povolení a kutiště nemohou být podle zákona příslušenstvím vlastnictví k dolům, a i první soud tomuto názoru přisvědčil, odvolává se na ustanovení § 109 hor. zák., v němž jsou předměty vlastnictví k dolům vypočteny, avšak mezi nimi kutiště nepřichází, a prohlašuje, že kutiště nemohou být podřaděna ani pod součásti dolů, označené v § 117 hor. zák., ani pod příslušenství vlastnictví k horám, o nichž se jedná v § 121 hor. zák. Kromě toho nemůže být kutací právo pojímáno jako věcné právo uvedené v § 308 obč. zák. ani jako právo na nemovitý statek. Jest především zkoumati, jakou právní povahu mají kutiska. Kutiskem rozumí se podle § 22 hor. zák. výhradné právo ke kutání pro bod kutacího pole, oznámený hornímu úřadu. Tohoto kutacího práva se nabývá, oznámí-li kutěř hornímu úřadu bod neb body, kde hodlá počítí kutbu a postavití kutací znamení, tak zvané kutiště (§ 21 hor. zák.). Ohlášením kutiště stává se kutací právo výhradným. Práva nakládati s vyhrazenými nerosty a vlastnického práva k nerostům kutěřem dobytým, nabývá kutěř teprve propůjčkou (§ 40 hor. zák.), již lze dosáhnouti jen na základě kutacího povolení. Předmětem propůjčky jsou mezi jiným dolové míry, k dobývání všech, v nich se vyskytujících vyhrazených nerostů (§§ 42, 77, 123 a 131 hor. zák.). Podle § 34 hor. zák. dává kutiště nárok na propůjčení alespoň jedné míry dolové. Z toho, co bylo řečeno, vyplývá, že kutací právo jest pokládati všeobecně se zřetelem na § 298 obč. zák. za věc movitou, nikoliv tudíž za předmět zápisu do veřejné knihy a tudíž ani do horní knihy. V tomto směru jest odvolatelce přisvědčiti. Přezírá však, že kutiště podle §§ 16 a 28 horn. zák. jest právem částečně omezeným a vázaným na určité podmínky, poněvadž nutným předpokladem kutiště jest podle § 16 horn. zák. kutací povolení a podle § 16 hor. zák. kutací povolení se udílí jen na dobu jednoho roku (§ 251 hor. zák.). Z toho, avšak i z okolností, že volná kutiště upuštěním anebo propůjčením přestávají, jest patrné, že nemohou být příslušenstvím nemovité věci, poněvadž podle své povahy a podle zákonných ustanovení nemohou být nikdy určena k trvalému užívání hlavní věci (§ 294 obč. zák.) a nejsou způsobilá sdíleti osud hlavní věci. Zastával-li by se názor, že kutiště mohou být příslušenství dolů, byla by dána možnost, určením kutisek za příslušenství nemovité věci obcházeťi ustanovení omezující, ohledně kutisek v horním zákoně obsažená.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Názor nižších soudů, že z obecného zákona horního nelze vyvoditi, že výhradná kutiska sama sebou tvoří příslušenství dolových měr, jest správný a dovolatelka jej ani nenapadá, má však za to, že výhradná kutiska se stávají příslušenstvím dolových měr, byla-li vlastníkem kutisek určena k trvalému používání horního tělesa (§ 294 obč. zák.). Než názor ten je mylný a již právní povaha výhradních kutisek vylučuje, by se stala příslušenstvím horního tělesa (dolových měr). Podle § 14 hor. zák. je kutání dovoleno jen na základě kutacího povolení, které uděluje revírní báňský úřad. Podle § 16 hor. zák. se uděluje povolení kutací

jen na jeden rok a je na základě tohoto povolení kutěř oprávněn podle § 19 hor. zák. provozovati ve svém obvodu kutná díla. Po uplynutí roku zaniká kutací povolení samo sebou, byly-li však v prvním roce zahájeny kutací práce, přísluší kutěři nárok na prodloužení kutacího povolení podle § 16 hor. zák., avšak jen na rok nejbližší příští; chce-li pak žádati za prodloužení na rok další, musí prokázati kutací práce v roce předchozím (srov. rozh. nejvyššího správního soudu Bohuslav adm. čís. 7385). Prodloužení může revírní báňský úřad odepřít jen tehdy, nekonal-li oprávněný během roku žádné práce kutací (srov. rozh. Budwinski čís. 8456/1892 A a čís. 7713/1910). Kutací právo neposkytuje však výhradní právo ke kutání a může je míti pro týž obvod několik kutěřů. Chce-li kutěř míti v určitém obvodě kutací právo pro sebe sama, musí podle § 22 hor. zák. ohlásiti u revírního báňského úřadu na základě svého kutacího povolení bod, kde zamýšlí zahájit práci kutací a kde chce postavit kutací znamení, a od okamžiku, kdy ohláška taková revírního báňského úřadu dojde, nabývá kutěř v obvodu kruhu, jehož středem je bod pro postavení kutacího znamení udaný, výhradní kutiště. Výhradní kutiště je akcesorním právem, jež spočívá na všeobecném kutacím povolení, nemůže tedy existovati bez tohoto všeobecného povolení, a zánikem jeho zaniká i výhradné kutiště a rovněž vzdáním se (§ 251 hor. zák.). Konečně zaniká výhradní kutiště odnětím, jež vysloví báňské hejtmanství podle §§ 241 a 242 hor. zák. jako trest za zanedbané podání zprávy o vykonaných pracích ve výhradních kutištích a za zanedbání práce předepsané v nich. Z toho, co uvedeno plyne, že kutacím povolením se nabývá pouze úřední oprávnění ke kutání, t. j. oprávnění k vyhledávání a otvírání vyhrazených nerostů (§ 13 hor. zák.), že toto oprávnění se uděluje určité osobě, t. j. uchazeči, který se zmocňuje k provádění určitých úkonů v určitém obvodu za podmínek zákonem stanovených, že nelze oprávnění to na roveň postavit právu vlastnickému nebo jinému věcnému právu, a že výhradní kutací práva jsou co do svého trvání a přípustnosti prodloužení závislá na kutacím povolení, jímž jsou kryta (rozh. Budwinski čís. 6647/1892). Správně proto usoudil odvolací soud, že povaha výhradních kutisek vylučuje, aby byla určena po rozumu § 294 obč. zák. k trvalému užívání horního tělesa (dolových měr), když nemohou ani sdíleti osud hlavní věci. Je proto lhostejno, zda dlužník propůjčená mu výhradní kutiska určil k trvalému užívání horních těles, na nichž nabyla žalobkyně pro své pohledávky knihovního práva zástavního, když určením takovým kutiska ta se nemohla státi příslušenstvím těchto horních těles. Nepřísluší proto žalobkyni jako hypotekární věřitelce ke sporným výhradním kutiskům právo, které by nedopouštělo exekuci vedenou žalovanou na kutiska, žaloba podle prvního odstavce § 37 ex. ř., dovolatelkou podaná je proto bezdůvodná a byla právem nižšími soudy zamítnuta.

Čís. 13305.

Ustanovení § 1298 obč. zák. předpokládá, že smlouva nebyla vůbec nebo řádně splněna. Byla-li však věc dodána a přijata, jde o náhradu škody z bezprávného činu, nikoliv z porušení smlouvy, tvrdí-li kupitel,